

השכלה באווירה ביתית

הצימאון ללמוד ולדעת, מלווה את חברי קיבוץ עין השופט כבר מראשית דרכו. "קהילה לומדת", חוג אזורי ללימודי יהדות ומחשבת ישראל, ברמה אקדמית, אשר מתקיים בקיבוץ מידי שבוע, מזה שנים רבות, הוא שריד מכובד לימי "הקיבוץ הלומד"

המבוגרים שומרים על תרבות יציאה מהבית לצורך לימוד

מגוון עשיר

המשתתפים, מסתבר על פי שאלוני משוּב, מעדיפים הרצאות שונות ומגוונות על פני רצף נושאי, או סמסטריואלי והתכנים נקבעים לא מעט על פי המרצים העומדים לרשות החוג, חלקם, כמו למשל, ד"ר עוזי לוי, ד"ר שגית מור, ד"ר איציק פלג, חברי הקיבוץ שמלווים את הפרוייקט מראשיתו, מכהנים בהנהלה הציבורית ותורמים את חלקם ללא תשלום. קהילה לומדת זוכה לחסותה של המועצה ואף לתקציב צנוע וההוצאות הנוספות, בעיקר עלויות המרצים החיצוניים, מכוסות על ידי דמי חבר, בסך 250 שקל לשנה, או 20 שקל שמשלם משתתף בהרצאה בודדת. "הקיבוץ", מציין עמוס, "על אף שהיום זהו חוג של המועצה, רואה בקהילה לומדת מפעל מקומי ומעמיד לרשות החברים את המועדון והכיבוד וכן אמצעים נוספים כמו מערך הקרנה והגברה, כאשר נחוץ".

קהילה לומדת חיה וקיימת

המפעל התרבותי של חוג ללימודי היהדות התחיל להתגבש בעין השופט בראשית שנות ה-90, כאשר מימי קטינא ועוזי לוי, נענו לבקשתם של חברים שביקשו ללמוד. בהמשך הצטרפה לצוות המארגנים עופרה בריל והחוג זכה לשם 'קיבוץ לומד' והצטרפו אליו מספר חברים מקיבוצים שכנים. בשנת 2000 ביקשה המועצה להרחיב את הפעילות ולהפוך את החוג לחוג אזורי ואף סיעה למימונו, באמצעות כספים שהגיעו משותפות 2000 ואז שונה שמו לקהילה לומדת והוא החל לפעול במתכונתו הנוכחית.

אווירה ביתית וחמה

על אף האפשרויות שעמדו על הפרק, להעביר את הפעילות למקומות שונים, אולי מרווחים יותר, רואה עמוס את קיום הפעילות פה, בבית, במועדון, למרות שרק כשליש מן הלומדים הם חברי עין השופט, כיתרון גדול. "זה נעים, זה פשוט, זה מהווה גם מפגש חברתי לאנשים עם אנשים מיישובים אחרים. המפגש החברי, על כוס קפה ועוגה, לצורך לימוד אקדמי והאווירה המיוחדת השוררת כאן, תורמים גם הם את חלקם. אני קורא מכל הלב, לאנשים צעירים, שמתעניינים בכל הנושאים שהוזכרו ובנושאים נוספים ואינם יכולים להרשות לעצמם לימודים מלאים, או חלקיים במוסדות חיצוניים, להצטרף אלינו ולזכות, בו זמנית, גם בהש"ל ולהעמקת הידע וגם בחווייה חברתית".

לפרטים והצטרפות: עמוס - 04-9035428

לא גווילים צהובים ומאובקים

המפגשים של קהילה לומדת מוגדרים כמפגשים בנושאי יהדות ולדברי עמוס, אכן בעבר, אלה היו לימודי יהדות פרופר, מתוך ארון הספרים היהודי. היום מגדירים את נושא החוג כמקרא, יהדות ומחשבת ישראל. "אנחנו מתלבטים רבות לגבי התכנים", אומר עמוס, "וכדי להרחיב את היריעה ולהתאים את הנושאים לטווח רחב יותר של מתעניינים, הגענו לתמהיל שעל פיו כל מה שנלמד מתוך ספרות קדומה, מגיע בסופו של דבר לכאן ועכשיו, לאקטואליה לישראל של היום. אנחנו לא עוסקים בגווילים צהובים, עתיקים ומאובקים. למשל נושא כמו 'לפעמים חלומות מתגשמים', הוא מביא דוגמה, 'התחלנו ביוסף בעל החלומות וסיימנו במורשתו של יצחק רבין. או נושאים כמו העסקת עובדים, אנחנו מביאים נושא עכשווי ובודקים אותו דרך המסורת. התחלנו את השנה באוקטובר, כשההרצאה הראשונה מתייחסת לסוכות. השנה היה נושא ההרצאה 'בסוכות דנים על המים'. מה יותר עכשווי מזה? בנוסף לכך, אנחנו קשור רים מאוד ללוח השנה העברי, לחגים, מועדים וימי ציון דרך ומקפידים לעסוק בהם וכן בשואה ובנגזרותיה, שאלה הם נושאים שמעוררים הרבה עניין ומביאים קהל רחב יותר".

מביאים נושא עכשווי ובודקים אותו דרך המסורת. ד"ר עמוס כרמל

היהדות כתרבות

את "קהילה לומדת", מרכז היום ד"ר עמוס כרמל, חבר הקיבוץ, שהיה בעבר מורה ומחנך בהרי אפרים, במקצועות ההיסטוריה היהודית, היסטוריה כללית וספרות, שימש במשך שלוש שנים כמנהל המקום וב-12 השנים האחרונות עבד במחלקת החינוך הקיבוצית. "כשהלכתי ללמוד באוניברסיטה", מספר עמוס ומנסה להסביר את הצמא שיש בו ללמוד ולהביא אחרים ללמידה, "נדהמת לגלות שאנחנו לא למדנו כלום על המשנה והתלמודים. אפילו קצת כעסתי, שכאלו הפקיעו מאיתנו תחום שלם של ידע על היהדות. זה גם מה שהביא אותי בשלב מסוים לקחת על עצמי את ניהול קהילה לומדת ולקרב אלינו את היהדות כתרבות".

מתאים גם לצעירים

"פעם", מספר עמוס, "ערכו בקיבוץ שאלון ושאלו בין היתר, למה את/ה רוצה לחיות בעין השופט? צעירים רבים השיבו, בין היתר, בגלל

ד"ר שגית מור מעין השופט קוראת עם משתתפי החוג את מגילת אסתר

מקרה מצער מאוד שקרה ממש כאן...

ברכת חג שמח ובתקווה לימים טובים יותר...
שימרת שלום - רמת השופט

תגובת מזכירות מדרך עוז

בהמשך לתלונה בעניין יידי אבנים על רכב בערב יום כיפור, להלן תגובת המושב.
צר לנו לשמוע על המקרה רק לאחר שלושה שבועות. לעצם העניין - המושב מגנה כל אירוע חריג מסוג זה, באם התקיים. בניגוד לאמור במכתב, לא ידוע לנו על מקרים מסוג זה בשנים קודמות.
במקרים כאלה חשוב לפנות לגורמים המתאימים שייטנו מענה מייד, כמו קב"ט המועצה, או רב"ש היישוב ואפילו הגשת תלונה בזמן אמת למשטרה שתחקור את המקרה. אנו, כישוב דתי, מקדשים את היום הגדול והקדוש הזה, בהתייחסות לקדוש ברוך הוא על ידי אמירת תפילות וסליחות בבית הכנסת וכפי הידוע, יום זה מכפר על עבירות בין אדם למקום. אבל בעבירות שבין אדם לחברו, אין יום הכיפורים מכפר, אלא עד שירצה את חברו.
לסיכום, אנו שמחים לדעת שלא נגרם כל נזק בנפש או ברכוש.

מזכירות הישוב

הכעס ואת הפגיעה ברגשות, אבל לא כשאני נוסעת על כביש ראשי ולא מפריעה בכך לאיש...
אני יהודיה, מדליקה נרות בשבת ומאמינה בדרכי שלי, אך לצערי הארוץ הזה הראה לי צדדים מכוערים מאוד בדת, שבאמת העדפתי שלא לראות.
מדינת ישראל היא אמנם מדינה יהודית, אך לא כל מי שחי בה הוא יהודי, זה המצב. ולא יתכן שהכפייה הדתית המכוערת הזאת תסכן חיי אדם.
אם ערבי/ נוצרי/ או יהודי, שאינו מאמין, בוחר לנסוע ביום כיפור, זאת הבחירה שלו, ואיש איש באמונתו יחיה...
לאלה שזרקו את האבנים וסיכנו בכך את חיי ואת חייהם של רבים אחרים שנסעו, אני רוצה להגיד - מאיתנו הצלחתם לברוח, אך ההוא שיושב למעלה, ההוא שאתם צמים בשבילו, רואה אותם וממנו לא תוכלו לברוח כל כך מהר.
סיכון חיי אדם זה חטא גדול בהרבה מלנסוע ביום כיפור, להדליק אש או לאכול, כל אדם עושה את חשבון הנפש שלו בדרכו שלו ואף אחד לא מינה אותכם להיות סניגוריו של אלוהים ולהעניש את מי שבוחר לא לצום ביום הזה. נראה לי שתזדקקו לימים רבים של צום, כדי לכפר על מעשיכם הברבריים.
אין כוונתי לפגוע באיש כשאני כותבת שורות אלו, אני בסך הכל מנסה לשים מעין "מראה" מול פניהם של מי שעשו את המעשים הנוראיים הללו, בתקווה שבשנים הבאות הם באמת יעשו חשבון נפש עם עצמם, כפי שהם באמת אמורים לעשות ביום זה, ולא יקחו את "חוקי הדת" לידיהם, ויטכנו את חייהם של אנשים אחרים.

ביום כיפור האחרון נתקלתי לראשונה בהתנהגות מכוערת במלוא מובן המילה, ומכיוון שהיא התרחשה ממש כאן, באזור, החלטתי לכתוב על כך לעיתון...
בכל יום כיפור אני צמה. השנה החלטתי שלא לצום וסיבותיי שמורות איתי...
בערב יום כיפור, בסביבות השעה 24:00 נסעתי עם עוד 3 חברים. ידעתי שלא נוהג לנסוע ביום כיפור, אבל לא תיארת לי לעצמי שבכך כמעט אשלם בחיי.
ככביש שעובר ליד מושב מדרך עוז, חיכו לנו בערך 10 צעירים (לא הצלחתי לראות את המספר המדויק מרוב בהלה), יידו אבנים עצומות לעבר הרכב בו נסענו וברחו כמו שפנים אל תוך בתי המושב. צר לי לומר זאת אך לרגע הרגשתי כמי שנמצאת בשטחי יהודה ושומרון... כשסיפרתי על כך לאנשים, הם כלל לא הופתעו, "כל שנה הם עושים את זה..." אמרו לי. ואני, בפעם ראשונה בחיי, התביישתי בעצמי וברדת אליה אני משתייכת...
אני יודעת שלא נוהג לנסוע ביום כיפור, אך מסיבותיי שלי עשיתי זאת ואת החשבון שלי עם ההוא שיושב שם למעלה, אני אסגור בעצמי. לא חשבתי לרגע שאנשים אשר קוראים לעצמם "מאמינים", יתנהגו כסניגוריו של אלוהים ויזרקו אבנים על מי ש"חוטא" ונוסע ביום כיפור. שיתקן אותי מי שחושב שאני טועה, אבל האם לזרוק אבנים על אנשים ולסכן את חייהם, זה אינו חטא גדול יותר מאשר לנסוע ביום כיפור?
אם הייתי נכנסת למושב ונוסעת בתוכו, הייתי מבינה במקצת את